

19500 mensen
met toegang tot
schoon drinkwater

2900 mensen
kregen voorlichting
en scholing m.b.t.
gezondheid en
hygiëne

4200 mensen
zijn voorzien van
verbeterde hygiëne
door de installatie van
latrines

650 meisjes kunnen
de hele maand naar
school door de
beschikbaarheid
van herbruikbaar
maandverband

3 kraamklinieken
gebouwd

3
gezondheidsklinieken
opgezet

Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds verstrekt startsubsidies aan kleinschalige en lokale gezondheidsprojecten in Sub-Sahara Afrika.

Inhoud

Deel I – Jaarverslag 2018

De Voorzitter aan het woord	3
Verantwoordingsverklaring	4
Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF)	6
1. Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF) in 2018	7
1.1 Samenvatting belangrijkste gebeurtenissen in 2018	7
1.2 Activiteiten 2018	8
2. Projectsteun	9
2.1 Categorieën	9
2.2 Criteria	10
2.3 Procedures, projectselectie, monitoring en evaluatie	10
2.4 Projecten in 2018	11
3. Fondsenwerving	14
3.1 Inleiding	14
3.2 Inspanningen in 2018	14
3.3 Bedrijfssponsoring	16
3.4 Dank	16
4. Communicatie	17
4.1 Inleiding	17
4.2 Schriftelijke media	17
4.3 Digitale media	17
4.4 Sociale Media	18
4.5 Evenementen	18
4.6 Albert Schweitzer Prijs	18
4.7 Het Grotere Verband	19
4.8 CRM	20
5. Organisatie	21
5.1 Risico management	23
6. Financieel verslag	25
Bijlage 1: Overzicht (neven)functies NASF bestuur	26

Deel II – Jaarrekening

Jaarrekening 2018	27
ALGEMENE TOELICHTING	28
Balans per 31 december 2018	29
Staat van Baten en Lasten 2018	30
Staat van herkomst en besteding van middelen	31
Toelichting jaarrekening 2018	33
A. Toelichting op de balans	33
B. Toelichting op de staat van baten en lasten	36
C. Verschillenanalyse begroting 2018 versus realisatie	39
Vaststelling jaarrekening	41
Begroting 2019	42
Beleggingen per 31 december 2018	45
Controleverklaring	46

De Voorzitter aan het woord

Dit jaarverslag geeft u een overzicht van de activiteiten van het NASF in 2018, met daarnaast een financiële verantwoording.

Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF) steunt kleinschalige gezondheidsprojecten in landen in Sub-Sahara Afrika. In 2018 steunden wij 28 projecten in Afrika voor een bedrag van € 151.572. Meestal gaat het om lokale, startende en eenmalige initiatieven, die wij een kleine startsubsidie verstrekken. Het aantal organisaties dat wij meermalen ondersteunen of met wie wij een langer durende samenwerking aangaan, neemt toe. Zo werken wij voortdurend verder aan verbetering van de impact van onze projecten, aan duurzaamheid en efficiëntie.

De initiatieven in Afrika hadden ook dit jaar weer grote positieve impact op de gezondheidssituatie van de mensen en gemeenschappen met wie wij werken. Een goede gezondheid staat aan de basis van zelfredzaamheid. Het is een absolute voorwaarde, juist daar waar niet of nauwelijks voorzieningen zijn om op terug te vallen. Daarom willen wij ons werk voort blijven zetten en willen we het aantal mensen dat wij bereiken, telkens vergroten.

Het NASF heeft hiervoor draagvlak nodig van het Nederlandse publiek. Wij zijn enorm dankbaar aan onze trouwe achterban, die ons werk vaak jarenlang volgt en ondersteunt. We voelen ons gesteund door uw vertrouwen en solidariteit. Om verzekerd te zijn van draagvlak nu en in de toekomst, ontwikkelen wij nieuwe manieren om mensen te interesseren voor ons werk en hen actief bij ons te betrekken. Het gedachtegoed en leven van Albert Schweitzer is de inspiratiebron die wij koesteren en in ere houden. Het is ons kompas. We zijn ervan overtuigd dat waar Albert Schweitzer voor stond, nog net zo actueel en relevant is voor jongere generaties. In een snelle, veranderende wereld zijn mensen wellicht meer dan ooit op zoek naar zingeving en verbinding.

Het bedrag aan giften dat het NASF in 2018 kreeg, was met € 89.000 (incl. nalatenschappen ad € 20.605) een stuk hoger dan in 2017. Wij zijn onze trouwe én nieuwe donateurs dankbaar voor hun vertrouwen en steun voor onze missie. Een aantal van u heeft een zeer bijzondere gift gedaan.

Verantwoording

U kunt erop vertrouwen dat wij zorgvuldig omgaan met iedere gift. De verantwoordelijkheid, dit geld goed en juist te besteden, dragen wij met zorg en met trots. Wij besteden veel aandacht aan de juiste besteding en controle.

Dank

Namens het voltallig bestuur bedank ik graag iedereen, die zich in 2018 weer samen met het NASF heeft ingezet voor een gezonder en beter Afrika. Het NASF en haar Afrikaanse partners hebben uw inzet en draagvlak hard nodig. Wij hopen op uw steun te mogen blijven rekenen, om in de geest van Albert Schweitzer, een gezond leven voor velen in Afrika mogelijk te maken.

U.F. Hiddema

Voorzitter Nederlands Albert Schweitzer Fonds

Verantwoordingsverklaring

Dit jaarverslag is opgesteld conform de 'Richtlijn 650' voor fondsenwervende organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. In dit verslag is de verantwoordingsverklaring integraal opgenomen.

Mei 2019

U.F. Hiddema
Voorzitter

S.J. Sterk
Secretaris

P. N. Lincklaen Arriëns
Penningmeester

Deel I

Jaarverslag 2018

Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF)

Onze Visie

Wij vinden dat ondersteuning van ontwikkelingslanden gericht moet zijn op het vergroten van zelfredzaamheid. Vanuit de visie van Albert Schweitzer gebaseerd op 'Eerbied voor het leven' steunen wij daarom kleinschalige, op zelfredzaamheid en langere termijn gerichte gezondheidszorg gerelateerde initiatieven met passende bijdragen. Wij focussen ons daarbij op landen in Afrika.

Onze Missie

Het steunen van op duurzame zelfredzaamheid gerichte gezondheidszorg gerelateerde projecten in Afrika d.m.v. microgiften op basis van het gedachtegoed van Albert Schweitzer.

Wij maken het verschil door ons te richten op kleinschalige, lokale gezondheidszorgprojecten in Afrika. En door het gedachtegoed van onze naamgever, Albert Schweitzer, levend te houden.

Strategie

Het NASF brengt haar visie en missie in praktijk door zich te richten op:

- het verlenen van steun in de vorm van microgiften aan kleinschalige, lokale initiatieven die gerelateerd zijn aan gezondheidszorg in Afrika ten zuiden van de Sahara (projectsteun);
- het in stand houden van het gedachtegoed van Albert Schweitzer binnen Nederland, in het bijzonder in relatie tot ontwikkelingssamenwerking (bewustwording).

Afbeelding: de lokale bevolking uit Kabrono helpt mee met de bouw van kliniek. Project: 2018-1-11

1. Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF) in 2018

1.1 Samenvatting belangrijkste gebeurtenissen in 2018

Projecten

- Ondersteuning van 28 projecten in Afrika voor een totaalbedrag van € 151.572
- Zeven projectlanden: Oeganda, Kenia, Kameroen, Burkina Faso, Ghana, Tsjaad en Mauritanië
- 28 Projecten: 17 van nieuwe projectpartners, 7 vervolg aanvragers en 4 via samenwerkingspartners
- Uitbreiding partnersamenwerkingen

Fondsenwerving & samenwerkingen

- Lancering verkoop pleisters 'Het Grotere Verband' i.s.m. Kon. Utermohlen, KesselsKramer en ExPRTease
- Gecontinueerde samenwerking met ASz met betrekking tot het salarisdonatie programma
- Samenwerking met Koninklijk Instituut voor de Tropen inzake ASP
- Groei inkomsten uit eigen fondsenwerving

Communicatie

- PR campagne 'Het Grotere Verband'
- Eerste publicatie Publieksjaarverslag
- Stem-campagne ASP
- Vier geprinte nieuwsbrieven en e-nieuwsbrieven
- Groei aantal contacten naar ruim 6.000 mensen
- Ontwikkeling en publicatie nieuwe website

Organisatie & bestuur

- Herziening en bijstelling van de statuten
- Groei in ondersteuning door vrijwilligers
- 6 bestuursvergaderingen en 1 strategische meerjaren-sessie
- Herbenoeming van de voorzitter van het bestuur Drs. U.F. (Frans) Hiddema
- Benoeming van twee nieuwe bestuursleden: Mr. S.J. (Steven) Sterk en Drs. M. (Merit) Boersma
- Nieuwe medewerker projectsteun
- Tijdelijke medewerker communicatie en informatie
- Verdere aanscherping projectsteun proces
- Ingebruikname nieuw projectadministratie systeem (binnen CRM)
- Ontwikkeling nieuw CRM, CMS en nieuwsbrief tool

1.2 Geplande activiteiten 2019

Projecten

- Ondersteuning van 30 projecten in Afrika voor een totaalbedrag van € 150.000
- Vijf focuslanden: Oeganda, Kenia, Kameroen, Burkina Faso en Ghana
- Spreiding van de 30 projecten over onze vijf thema's: medische zorg; water en sanitatie; vrouw & gezondheid; kind & gezondheid; kwetsbare groepen.
- Inzet op uitbreiding van partnersamenwerking

Fondsenwerving & samenwerkingen

- Groei naar € 145.000 inkomsten uit eigen fondsenwerving
- Corporate sponsoring voor de ASP
- Propositie ontwikkeling ASP- o.a. i.s.m. KIT
- Implementatie salarisdonatie programma bij meer bedrijven
- Groei in zachte - en harde conversie van contacten naar 'abonnees' / volgers en donaties
- Groeiende ondersteuning door vermogensfondsen

Albert Schweitzer Prijs

- Uitreiking op 13 april 2019 in het KIT op de 'Afrika dag' in samenwerking met Foundation Max van der Stoep
- Top tien kandidaten voor de Albert Schweitzer Publieksprijs (ASP); uitrollen stem campagne
- Opzet en uitrol programma ter ondersteuning van de kandidaten en opbouw netwerk

Communicatie

- Ontwikkeling thema-gerichte ondersteuning en communicatie
- Publicatie van vier nieuwsbrieven en een Publieksjaarverslag in print
- Publicatie van zes e-nieuwsbrieven
- Groei in aantal contactpersonen naar 10.000
- Bezoekersbeleving op de website verder ontwikkelen

Organisatie & bestuur

- Benoemen van vier nieuwe bestuursleden
- Bezoek aan internationale algemene ledenvergadering van het AISL te Günsbach (Association internationale pour l'Oeuvre du Docteur Albert Schweitzer de Lambaréné)
- Verdere automatiseringsslag door gebruik nieuwe CRM tool

2. Projectsteun

2.1 Categorieën

Het NASF ondersteunt projecten in drie categorieën:

1. Projecten van lokale organisaties: reguliere aanvragen

Reguliere aanvragen : eerste aanvragen

De eerste categorie projecten betreft reguliere aanvragen die, per mail bij het NASF worden ingediend. Het gaat om projecten met een gemiddeld project budget van € 6.000, die gestart worden op basis van een initiatief van een lokale organisatie. Het NASF wil deze kleinere, vaak startende organisaties de kans geven om een project uit te voeren en zich op deze manier verder te ontwikkelen. De financiering van een eerste aanvraag wordt altijd voorafgegaan door een projectbezoek van een van onze contactpersonen.

Reguliere aanvragen : vervolgaanvragen

Als de samenwerking met een partnerorganisatie gedurende de uitvoering van een eerste project positief verloopt, kan het NASF bij uitzondering een tweede (of soms derde) projectaanvraag van de betreffende organisatie financieren. Deze vervolgaanvraag wordt altijd voorafgegaan door een evaluatie bezoek van eerdere projecten.

2. Projecten via partnersamenwerkingen

Om de kwaliteit van de projectsteun van het NASF te waarborgen en kosten te besparen, worden sinds 2015 samenwerkingsverbanden ontwikkeld met andere projectondersteunende organisaties. De samenwerkende organisaties ondersteunen het NASF, door het uitvoeren van projectbezoeken voor de beoordeling van reguliere projectaanvragen van het NASF, in het land waar ze zelf mensen hebben. Daarnaast kunnen ze financieringsverzoeken voor projecten bij het NASF indienen, die zij zelf niet (kunnen) ondersteunen. Vanzelfsprekend op voorwaarde dat deze projecten direct aansluiten bij de basiscriteria van het NASF.

In 2018 bestonden dergelijke samenwerkingen met:

- ADRA Nederland (Adventist Development Relief Agency)
- Wings of Support
- ASAP
- Weebale
- Leprazending

In 2019 wordt verder beoordeeld of er nog nieuwe partners gewenst zijn.

3. Projecten via de Albert Schweitzer Prijs (ASP)

De laatste categorie projecten zijn de projecten via de Albert Schweitzer Prijs. Elk jaar worden vier initiatieven van Nederlandse jongeren in Afrika beloond vanuit de Albert Schweitzer Prijs. Het winnen van deze geldprijzen blijkt vaak een opstap voor de lokale partnerorganisatie om een reguliere aanvraag in te dienen bij het NASF. Hierbij is de lokale partnerorganisatie zelf verantwoordelijk voor de projectuitvoer en -verantwoording, niet de Nederlandse prijswinnaars.

2.2 Criteria

Projecten die het NASF ondersteunt, moeten leiden tot een duurzame verbetering van de gezondheid van de betrokken doelgroep. Het NASF probeert daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten op de Sustainable Development Goals (SDGs) van de VN.

Participatie

Behalve het inhoudelijke gezondheidsaspect vormen participatie en medeverantwoordelijkheid van de lokale belanghebbenden belangrijke toetsingscriteria in de selectie van projectaanvragen. In principe worden projecten die het NASF ondersteunt, door de doelgroep zelf opgezet en uitgevoerd.

Focuslanden

Sinds 2009 heeft het NASF ervoor gekozen zich te richten op projecten in landen in Sub-Sahara Afrika. Aangezien het niet mogelijk is in ieder land een netwerk van project bezoekers op te zetten en te onderhouden, is in 2017 besloten te focussen op een beperkt aantal landen, die kunnen rouleren. In eerste instantie zijn dat Oeganda, Kenia, Kameroen, Ghana en Burkina Faso. Het NASF heeft met name in deze landen een netwerk van vrijwilligers opgebouwd die zich door projectbezoeken inzetten voor de beoordeling van projectaanvragen. Aan het eind van elk kalenderjaar beslist het bestuur of de focuslanden gehandhaafd worden of dat er wijzigingen moeten worden aangebracht.

Voor de beoordeling van waterprojecten werkt het NASF sinds 2016 samen met de Nederlandse organisatie Samsamwater, welke het NASF ondersteunt in de beoordeling en verbetering van de technische uitvoering.

2.3 Procedures

Projectselectie

In 2018 konden op drie momenten in het jaar projectaanvragen gedaan worden door het indienen van een projectvoorstel aan de hand van het standaard aanvraagformulier op de website van het NASF.

Het aantal ontvangen aanvragen overtreft echter ruimschoots de capaciteit van het NASF. In 2018 ontving het NASF in totaal ruim 500 projectaanvragen per mail en per post. Daarvan zijn er 150 in behandeling genomen.

De selectie vindt plaats door de projectmedewerker op basis van de projectcriteria en het thema. In overleg met het bestuurslid projecten verkleint de projectmedewerker de selectie en legt deze voor aan het bestuur tijdens bestuursvergaderingen. Als het bestuur in principe akkoord is met een voorstel, volgt een projectbezoek. Als het bestuur van mening is dat aanvullende informatie nodig is, wordt dit bij de aanvragende organisatie opgevraagd. Als het bestuur daarmee akkoord gaat, volgt ook dan een projectbezoek.

Projectbezoeken

Voor de projectbezoeken werkt het NASF samen met een lokaal netwerk van (onafhankelijke) vrijwillige contactpersonen die aanvragende organisaties op verzoek van het NASF bezoeken. Het netwerk bestaat uit lokale mensen en expatriates die tegen onkostenvergoeding (naar lokale maatstaven) projectbezoeken uitvoeren. In principe krijgt ieder ondersteund project minimaal één projectbezoek.

Monitoring en evaluatie

Na goedkeuring van een projectaanvraag wordt het toegekende bedrag overgemaakt op de lokale bankrekening van de aanvragende organisatie. De medewerker projectsteun volgt de projectuitvoering zo systematisch mogelijk via mail- en telefonisch contact. Dit kan aangevuld worden

met een projectbezoek door één van de contactpersonen.

Het project dient in principe binnen één jaar na de ontvangst van de subsidie uitgevoerd te worden.

Na uitvoering van het project rapporteert de aanvragende organisatie aan het NASF door middel van:

- een projectrapportage aan de hand van een standaardformulier van het NASF, waarin expliciet wordt ingegaan op het effect van de financiering
- een financiële rapportage
- foto's en eventueel video's van het project.

Indien nodig en mogelijk kan besloten worden tot een evaluatiebezoek.

2.4 Projecten in 2018

Het NASF heeft in 2018 aan 28 projecten subsidie verleend voor een totaalbedrag van €151.572. Gemiddeld is dit € 5.413 per project.

Projectsteun 2018 per categorie (zie ook 2.1)

Categorie 1

24 van de 28 gefinancierde aanvragen in 2018 waren reguliere projectaanvragen, direct afkomstig van lokale organisaties uit één van de vijf focuslanden van het NASF (categorie 1).

17 van deze 25 projecten waren aanvragen via - of van - nieuwe partnerorganisaties die voor het eerst een project realiseerden met steun van het NASF (1a).

De zeven andere projecten betroffen vervolgaanvragen (1b), d.w.z. aanvragen van organisaties die naar aanleiding van een goede samenwerking en verslaglegging tijdens de uitvoering van een eerder project, de kans hebben gekregen om ook een volgend project uit te voeren.

Categorie	Omschrijving	Aantal projecten	Besteed bedrag
1a	reguliere projecten : eerste aanvragen	17	94.538
1b	reguliere projecten : vervolgaanvragen	7	41.173
2	projecten via partnersamenwerking	4	15.861
3	projecten via de Albert Schweitzerprijs	0	0
		28	151.572

Verdeling projectsteun 2018 reguliere aanvragen, partnersamenwerking en via AS-prijs.

Categorie 2

In de categorie projecten via *partnersamenwerking*, werden vier projecten gefinancierd : twee projecten via ADRA waarvan 1 in Mauritanië en 1 in Oeganda , 1 project via de Leprazending in Tsjaad en 1 project in samenwerking met Wings of Support in Oeganda.

Categorie 3

In 2018 werden geen projecten *via de Albert Schweitzer Prijs* gefinancierd.

Projectsteun 2018 per land

Ongeveer de helft van de projectsteun in 2018 heeft in Oeganda plaatsgevonden. In totaal werden 12 projecten in Oeganda gefinancierd en 14 projecten in de vier andere focuslanden, Kenia, Kameroen, Burkina Faso en Ghana.

Er werden 2 projecten buiten de focuslanden gefinancierd: 1 project in Mauritanië en 1 in Tsjaad. Beide kwamen tot stand dankzij de partnersamenwerking.

Land	Aantal projecten
Oeganda	12
Kenia	5
Kameroen	3
Burkina Faso	1
Ghana	5
Tsjaad	1
Mauritanië	1
	28

Verdeling projectsteun 2018 per land.

In de loop van 2018 kwamen berichten binnen van meerdere projectorganisaties uit Kameroen, dat de drie projecten nagenoeg gereed zijn, maar niet opgeleverd kunnen worden als gevolg van de politieke onlusten. Samen met het negatieve reisadvies van het Ministerie van Buitenlandse zaken, besloot het bestuur daarom om alle nieuwe aanvragen uit Kameroen 'on hold' te zetten. Per nieuwe tenderronde zal het bestuur besluiten of er aanvragen vanuit Kameroen in behandeling kunnen worden genomen.

Eind 2018 noemde het bestuur Malawi en Sierra Leone als potentiële nieuwe focuslanden. Cruciaal voor het NASF zijn de netwerken van bezoekers ter plekke. In 2018 startte het onderzoek naar mogelijke netwerken van bezoekers in Malawi. In 2019 wordt hierover meer duidelijk.

Projectsteun 2018 per thema

De projectportefeuille van het NASF bestond in 2018 net als andere jaren voor een groot deel uit projecten op het gebied van water en sanitatie: 13 van de 28 projecten. Dit hangt direct samen met de projectvoorwaarden van het NASF: het NASF financiert kleinschalige gezondheidsprojecten met een concreet tastbaar en bij voorkeur duurzaam resultaat. Voor kleinschalige water- en sanitatie projecten is het goed mogelijk om een dergelijk resultaat te bereiken. Afgelopen jaar is ingezet op een betere verdeling per thema. In de jaren daarvoor betrof het thema water en sanitatie ruim 50% van het projectbudget. In 2018 was het aandeel van dit thema lager (45%).

Het inzetten op spreiding per project thema krijgt in 2019 vervolg. Voorheen werden de eerste 50 binnengekomen aanvragen per aanvraagronde beoordeeld. Medio 2018 is gestart met een pilot om niet de eerste 50, maar de eerste 10 aanvragen per thema in behandeling te nemen. Dat bracht meer diversiteit in de aanvragen. Met ingang van 2019 is deze werkwijze de standaard selectieprocedure.

Thema	Aantal projecten	Besteed bedrag
water en sanitatie	13	68.050
medische zorg	4	25.593
moeder en kind	5	26.273
kwetsbare groepen	3	14.594
vrouw & gezondheid	3	17.062
	28	151.572

Verdeling projectsteun 2018 per thema.

In de komende jaren zal actief gezocht worden naar manieren om de projectportefeuille verder te verbreden en de inhoud van de vijf projectthema's, middels 'whitepapers' verder te onderbouwen.

Overzicht projecten 2018

Projectnummer	organisatie	land	bedrag	thema
2017-2-17	KIFAD	Oeganda	€ 4.602	medische zorg
2017-3-24	St Peregrines Primary School Kasasa	Oeganda	€ 2.955	water & sanitatie
2017-2-19	Buyiwa - St. Balikuddembe Primary School	Oeganda	€ 2.309	water & sanitatie
2017-3-25	JCI Junior Chamber International	Ghana	€ 7.420	water & sanitatie
2017-1-03	Amazing Youth Centre	Kenia	€ 5.539	vrouw & gezondheid
2018-1-02	Center for Economic Development	Kameroen	€ 5.427	water & sanitatie
2018-1-05	REPTA	Kameroen	€ 6.169	water & sanitatie
2017-4-31	ADRA	Oeganda	€ 2.901	moeder & kind
2018-1-01	VACDA	Ghana	€ 5.053	water & sanitatie
2018-1-07	ASOFDEVH	Kameroen	€ 6.557	water & sanitatie
2016-1-010-2	RUCAF - 2	Ghana	€ 2.572	moeder & kind
2018-1-08	RAHE	Ghana	€ 5.776	vrouw & gezondheid
2018-1-09	Empower and Care Organisation	Oeganda	€ 6.077	water & sanitatie
2018-2-20	Mission Evangélique contre la Lèpre (MECL)- Leprazending	Tsjaad	€ 6.388	kwetsbare groepen
2018-2-21	Mother's Initiative	Oeganda	€ 5.747	vrouw & gezondheid
2018-1-11	Prime Initiatives	Ghana	€ 5.806	moeder & kind
2018-1-04	Buardefo	Oeganda	€ 4.203	water & sanitatie
2018-1-10	ODOCH / OJOMCRC	Oeganda	€ 6.005	water & sanitatie
2018-2-18	Foundation for Development and Relief Africa	Oeganda	€ 4.328	medische zorg
2018-3-26	SAAP	Oeganda	€ 6.023	water & sanitatie
2018-3-25	Grace Family Health center	Oeganda	€ 7.617	moeder & kind
2018-3-24	WRUA	Kenia	€ 6.361	water & sanitatie
2018-3-23	ADRA NL	Mauritanie	€ 4.000	kwetsbare groepen
2017-3-22	ALCP	Burkina Faso	€ 3.491	water & sanitatie
2018-1-14	CHIO	Oeganda	€ 9.230	Medische zorg
2018-2-22	WCCC	Oeganda	€ 7.433	Medische zorg
2018-2-17	Brothers of The Good Shepherd	Kenia	€ 4.206	kwetsbare groepen
2018-1-16	Community Health Promotion Fund (CHPF)	Kenia	€ 7.377	moeder & kind
			€ 151.572	

3. Fondsenwerving

3.1 Inleiding

Het NASF streeft ernaar zo veel mogelijk projecten in Afrika te kunnen financieren. Zoals hierboven aangegeven kan het NASF echter maar een klein deel ondersteunen. De inkomsten van het NASF bestaan uit particuliere donaties, bijzondere giften van particulieren en fondsen, nalatenschappen, bedrijfssponsoring en de opbrengst van de beleggingsportefeuille.

In 2018 ontving het NASF iets meer dan € 89.000 aan inkomsten uit eigen fondsenwerving, een stijging van ruim 60% t.o.v. 2017, maar nog te weinig om het aantal projectaanvragen te honoreren en de organisatie te bekostigen. Dit heeft tot gevolg dat wij noodgedwongen interen op ons vermogen. Het bestuur heeft daarom al een aantal jaar geleden besloten om meer aandacht en tijd te besteden aan fondsenwerving. Dit beleid is gecontinueerd in 2018.

De inhaalslag die het NASF maakt begint vruchten af te werpen. Dit is te zien aan de groei in inkomsten uit eigen fondsenwerving en de toename van het aantal donaties. Echter, de kost gaat nog steeds voor de baat uit. Ook de pleister campagne van 'Het Grotere Verband' heeft niet de inkomsten gegenereerd die we hoopten en verwachtten. In tegenstelling tot veel grote goede doelen stichtingen, die een beroep kunnen doen op de Nationale Postcode Loterij, hebben wij onvoldoende middelen om grootschalige ondersteunende campagnes te financieren. Het NASF zet door op het ingeslagen pad, gesteund door de groei, maar blijft kritisch over de vraag, hoeveel er ingeteerd wordt op het vermogen van de stichting.

3.2 Inspanningen in 2018

Het Grotere Verband

Het concept 'Het Grotere Verband' - dat door communicatiebureau KesselsKramer is ontwikkeld in 2016 - lanceerden we in mei 2018. Het zoeken naar een goede partner heeft veel tijd en inspanning gekost. Onze huidkleurige pleisters zijn uniek voor de Nederlandse markt en de middels een point of sales campagne ondersteunde lancering zorgde voor een kortstondige hausse aan gratis publiciteit in kranten, op internet en radio. De pleisters zijn te koop bij alle grote drogisterijen in de winkelstraten en online. In ieder pakje pleisters zit een flyer met daarop informatie over onze stichting en een verwijzing naar het NASF. Zoals aangegeven heeft de campagne echter niet geleid tot een commercieel succesvol resultaat. De verwachting dat de pleisters een goede bron van inkomsten zouden gaan vormen is niet bewaarheid geworden. Alle publiciteit ten spijt, worden de pleisters nauwelijks verkocht. In 2019 zal gekeken worden naar de mogelijkheid het concept alsnog uit te nutten.

Vermogensfondsen en kerkelijke instellingen

In 2018 is het totaalbedrag uit giften van vermogensfondsen ongeveer gelijk gebleven. Van drie vermogensfondsen kreeg het NASF in totaal € 16.921. Wij zijn Stichting Molenaar-Sieperda, Stichting Ina van Dam en het Burger en Nieuwe Weeshuis bijzonder dankbaar voor hun donaties.

Giften van diaconieën vormen traditioneel een belangrijke bron van inkomsten. Vooral Vrijzinnig Protestantse gemeenten vanuit het hele land doneren aan de projecten van het NASF. We zagen dit soort giften echter al enige jaren afnemen. Met het versturen van pakketjes nieuwsbrieven weet het NASF diaconieën blijvend te interesseren voor haar werk in Afrika, wat blijkt uit de inkomsten die voortvloeien uit o.a. collectes. Het NASF ontving in 2018 van 33 giften van verschillende diaconieën.

Particuliere donateurs

Aantal giften en donaties 2018

(Euro's)	< 25	25 < 50	50 < 100	100 < 10.000	> 10.000	Totaal
Aantal	243	185	129	96	0	653
Totaal	2.885	5.169	7.294	53.662	0	69.010
Gemiddeld						106
					Geoormerkte giften	29.796
					Niet geoormerkte giften	39.214

Van oudsher kan het NASF rekenen op de vaste steun van een groep zeer trouwe donateurs, die echter afneemt als gevolg van vergrijzing en natuurlijk verloop. Het totaalbedrag aan giften van particuliere donateurs loopt dan ook al jaren terug, al zien we in 2018 een lichte stijging van het aantal machtigingen en terugkerende donateurs o.a. als gevolg van het frequenter versturen van nieuwsbrieven. De productie is overigens bovendien ook nog eens aanzienlijk goedkoper dan het vroegere magazine. In 2018 ontving het NASF 653 maal een gift van een particuliere donateur, hetgeen resulteert in een totaalbedrag van bijna 70.000 euro.

Het particuliere donateursbeleid is erop gericht om bestaande contacten en donateurs te bewegen frequenter en meer te doneren én het aantal nieuwe contacten en donateurs te vergroten. Het NASF hoopt bovendien dat trouwe donateurs overwegen het NASF op te nemen als begunstigde in hun testament, zodat hun nalatenschap ten goede kan komen aan de gezondheid van mensen in Afrika. Het NASF heeft daarom in 2018 net als in 2017 meegedaan in het Toegift.nl initiatief, waarbij meer dan 80 fondsenwervende goede doelen het Nederlandse publiek wijzen op de mogelijkheden en de waarde van nalatenschappen aan een goed doel. De campagne doet echter weinig voor het NASF, wanneer we kijken naar zachte conversie (bezoek op de website bijvoorbeeld) en harde conversie (ontvangen nalatenschappen).

	Totaal ontvangen 2018
(Euro)	
Nalatenschappen/legaten	20.605
Schenkingen	0
	<u>20.605</u>

Tabel: baten uit nalatenschappen/legaten en schenkingen 2018

Online vs. offline donaties

Hoewel het aantal en totaalbedrag van online donaties licht groeit, krijgt het NASF nog relatief weinig online donaties via de website middels iDeal. Het vernieuwen van de website en het op een andere manier aantrekken van bezoekers heeft geleid tot veel meer bezoek maar leidt nog niet tot de gewenste harde conversie van bezoeker naar donateur. De geprinte nieuwsbrief die vier keer per jaar verschijnt blijft de belangrijkste aanleiding voor het geven van donaties door particuliere donateurs.

Samenwerking Albert Schweitzer ziekenhuis

De samenwerking met het Albert Schweitzer ziekenhuis in Dordrecht verliep opnieuw naar tevredenheid van beide organisaties. Er is dan ook sprake van een solide, duurzame partnerschap. In 2018 bleven de medewerkers van het ASz ons steunen door mee te doen aan het NASF salarisdonatie

programma. Het aantal deelnemers bleef vrijwel gelijk op ongeveer 500 deelnemers. De inkomsten uit deze samenwerking bedragen in 2018 ruim € 7.000 een verdubbeling ten opzichte van 2017, toen het programma in de tweede helft van het jaar begon. Er is sprake van enige spin-off in het feit dat twee laboratoria en één apotheek die hun diensten verlenen binnen het AS ziekenhuis, ook mee zijn gaan doen met het salarisdonatie programma.

3.3 Bedrijfssponsoring

Het NASF is mede afhankelijk van bedrijfssponsoring in de vorm van het gratis verlenen van diensten.

Organisatie	Periode	Activiteit
KesselsKramer	2010- heden	O.a. Fondsenwervingscampagne Het Grotere Verband
ExPRTease	2017- heden	PR-campagne Het Grotere Verband
Kon. Utermöhlen	2016- heden	Productlancering en -distributie Het Grotere Verband pleisters
Silvia Agterhof	2007- heden	Gereduceerd tarief vormgeving nieuwsbrief en PR materiaal
Diversions	2018	Gereduceerd tarief en onbezoldigd extra werk
Deloitte	2018	Inzet vrijwillige uren tbv nieuwe database Salesforce

3.4 Dank

Het bestuur is alle donateurs, kerkelijke instellingen, fondsen, organisaties en bedrijven bijzonder erkentelijk voor de ruimhartige giften en draagt uiterste zorg voor de best mogelijke besteding daarvan.

4. Communicatie

4.1 Inleiding

De communicatieactiviteiten van het NASF vallen binnen de doelstelling 'Bewustwording'. Deze activiteiten geven bekendheid aan de projectsteun van het NASF, maar laten ook voorbeelden zien van de praktische toepassing van de geestelijke nalatenschap van Albert Schweitzer in relatie tot ontwikkelingssamenwerking.

Het genereren van publiciteit vormt een belangrijk onderdeel van het beleid om het werk van het NASF onder de aandacht van het publiek te brengen en het draagvlak voor onze missie te vergroten. Dit gebeurt al jaren door een geprinte nieuwsbrief en een e-mail nieuwsbrief uit te brengen. Het NASF hanteert een middelenmix tussen online en print, waarbij in toenemende mate de focus ligt op online.

In 2017 heeft het bestuur, op basis van analyse, besloten meer te focussen op digitale communicatie en een iets andere aanpak te hanteren. Het doel is binden en boeien van nieuwe doelgroepen door relevante content te bieden, via de juiste kanalen. We willen onze online vindbaarheid en representatie in kanalen van derden optimaliseren, zo mogelijk zonder kosten (Google Adword Grants programma bijvoorbeeld). Bovendien is onze wens de wisselwerking tussen online communicatie en fondsenwerving zo optimaal mogelijk te maken.

4.2 Schriftelijke media

De nieuwsbrief is een belangrijk middel om onze achterban te informeren. Het bestuur had in 2016 al besloten de geprinte nieuwsbrief te zullen handhaven, omdat deze wordt gewaardeerd en goed gelezen door de bestaande achterban. Ook is het een handzaam middel om nieuwe mensen te betrekken bij ons werk. Voor 2018 was het doel om vier keer een nieuwsbrief (print) uit te geven, waarvan één in het teken van het publieksjaarverslag. In 2018 verschenen conform jaarplan vier geprinte nieuwsbrieven. Daarin zijn projecten opgenomen die nieuw zijn en financiering vragen, informatie over projecten die onderweg zijn en projecten die inmiddels zijn afgerond.

De nieuwsbrief wordt verstuurd naar ongeveer 750 vaste geïnteresseerden. Het aantal mensen of instanties dat de nieuwsbrief per standaardverzending ontvangt, nam iets toe in 2018. Hoewel we door de vergrijzing mensen verliezen uit ons adressenbestand, weten we ook weer andere mensen te vinden als 'abonnee' of vaste ontvanger.

De nieuwsbrief en de e-mail nieuwsbrief worden samengesteld en geschreven door de bureaumedewerkers in samenwerking met het bestuur. Vrijwilliger Silvia Agterhof is al geruime tijd verantwoordelijk voor de vormgeving.

4.3 Digitale media

Digitale media worden steeds belangrijker voor het NASF bij het boeien binden en werven van bestaande en nieuwe achterban. De strategie is om de mogelijkheden die online communicatie biedt, optimaal te benutten met als doel om vaker en beter onder de aandacht te komen van een groter bestaand en nieuw publiek. De insteek is om bezoekers van de website en sociale media te interesseren zich in te schrijven voor de digitale nieuwsbrief en/ of geprinte nieuwsbrief en vanuit deze betrokkenheid en interesse over te gaan tot doneren.

Website, SEO en SEA

De NASF website, www.nasf.nl, is een van onze belangrijkste manieren om te communiceren. Het optimaliseren van de bezoekerservaring op de website zelf kreeg in 2018 aandacht, de website wordt continue verbeterd, zowel inhoudelijk als qua structuur. Het genereren van meer bezoekersverkeer naar de website kreeg meer aandacht. Doel voor 2018 was verdubbeling van het bezoekersaantal naar onze website. Dit doel is ruimschoots behaald. Onder andere door het inzetten van Google Adwords via het Google Grants programma (SEA) en door Search Engine Optimisation (SEO). Verder is de vernieuwde aanpak van de ASP, waarbij het publiek kan stemmen op zijn/ of haar favoriete project voor de Publieksprijs, een belangrijke manier om bezoekers naar de website te brengen.

Digitale nieuwsbrief

De e-mail nieuwsbrief is in 2018 viermaal verschenen. In deze e-nieuwsbrief geeft het NASF informatie over nieuwe en afgeronde projecten. Ook brengen we evenementen en activiteiten van het NASF onder de aandacht. Het aantal mensen dat geabonneerd is op de digitale nieuwsbrief is enorm gestegen in 2018, dankzij de nieuwe aanpak van de ASP, waarbij het netwerk van mensen rondom de 10 ASP kandidaten stemt op hun favoriete ASP project. In 2017 informeerde het NASF iets meer dan 600 contacten via het e-mailadres, in 2018 werden dat er meer dan 6.000. Daarvan vallen wel weer mensen af, maar wat overblijft is een groeiende groep van geïnteresseerden. Eind 2018 waren dat er 6.088. Het NASF heeft een nieuwe, professionelere e-nieuwsbrief tool in gebruik genomen: Mailchimp. Hiermee kan beter, veilig en gesegmenteerd worden gecommuniceerd. Bovendien voldoet dit programma aan de regels van de AVG.

4.4 Sociale Media

Het NASF is aanwezig op Facebook, Twitter, LinkedIn en Instagram. Regelmatig wordt nieuws geplaatst in de vorm van tekst, foto's en/of filmmateriaal. Ook rondom specifieke campagnes en activiteiten als de Albert Schweitzer Prijs worden sociale media ingezet. Met name LinkedIn is een steeds belangrijker communicatiekanaal aan het worden. Het aantal mensen dat het NASF 'volgt' is gestegen naar ongeveer 600 eind 2018. Ook daarbij helpt de nieuwe opzet van de ASP als vliegwiel.

4.5 Evenementen

In 2018 organiseerde het NASF één eigen evenement: de uitreiking van de Albert Schweitzer Prijs op 14 april 2018 in het KIT in Amsterdam. Voor het eerst tijdens de 'Afrikadag' van de Foundation Max van der Stoep, een fijne samenwerking, die de ASP helpt het nieuwe elan te ondersteunen. Wij mochten er ruim 100 gasten verwelkomen, de uitreiking was feestelijk en een groot succes.

4.6 Albert Schweitzer Prijs

Het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF) organiseert jaarlijks de Albert Schweitzer Prijs. Een initiatief waarmee het NASF jongeren helpt om hun droom voor een gezonder Afrika waar te maken. De ASP is voor het NASF een van de belangrijkste campagnes voor het genereren van naamsbekendheid, groei van de achterban en binding met bestaande relaties of contacten via de website, de (e)nieuwsbrief en sociale media. Aan de hand van de ASP publieksprijs verkiezing, verkreeg het NASF ongeveer 6.000 nieuwe contacten in de database.

Op 14 april reikte het Nederlands Albert Schweitzer Fonds (NASF) voor de achtste keer de Albert Schweitzer Prijs uit. Iris van Wanrooij (arts in opleiding) en Milou van Ingen (physician assistant) werden door de vakjury verkozen tot winnaars van de hoofdprijs. Zij ontvingen de startsubsidie van €

5000 voor het verder uitvoeren van hun project. Met hun initiatief 'Een stapje naar de toekomst' willen zij betere nazorg verlenen aan couveusekinderen in Tanzania. Deze kinderen hebben een verhoogd risico op problemen in hun ontwikkeling. Deze problemen zijn echter eenvoudig te voorkomen als ze op tijd worden herkend. Op dit moment is er geen nazorg om deze hulpvraag op te volgen. Het geld zal daarom worden besteed aan de opstart van een ontwikkelings polikliniek.

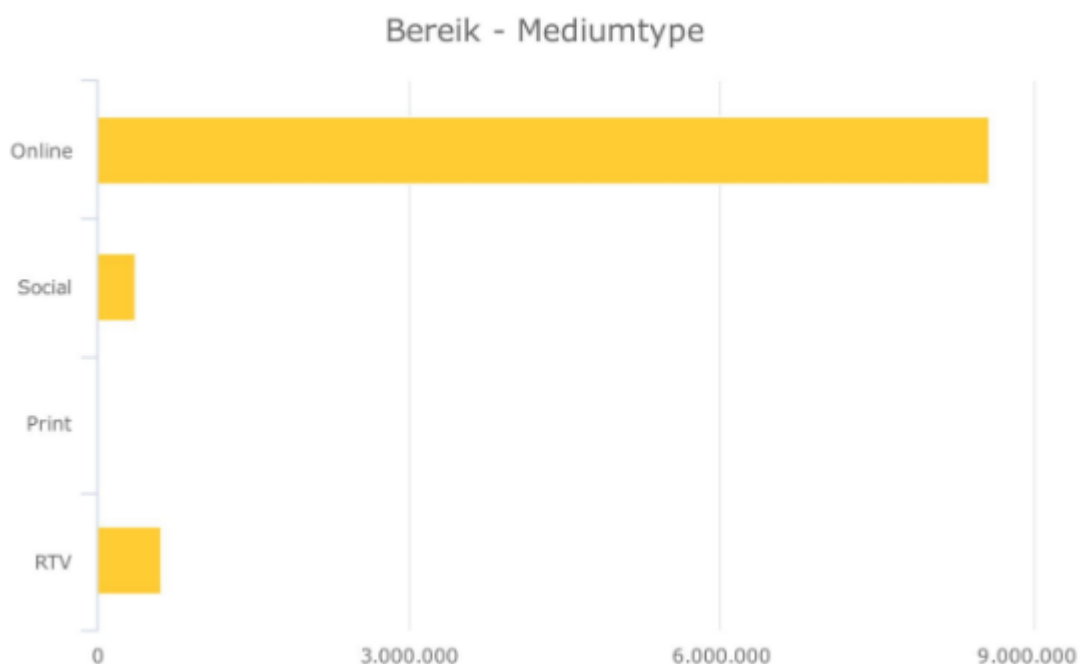
De jury prees dit project omdat het een goed doordacht initiatief is waar veel behoefte aan is. Het heeft een groot draagvlak bij alle betrokkenen, is goed uitvoerbaar en is eenvoudig uit te breiden. De winnaar zet het geldbedrag van de Albert Schweitzer Prijs in voor het uitvoeren van het project. Vaak blijkt de Albert Schweitzer Prijs een vliegwiel voor startende Nederlandse initiatiefnemers in Afrika.

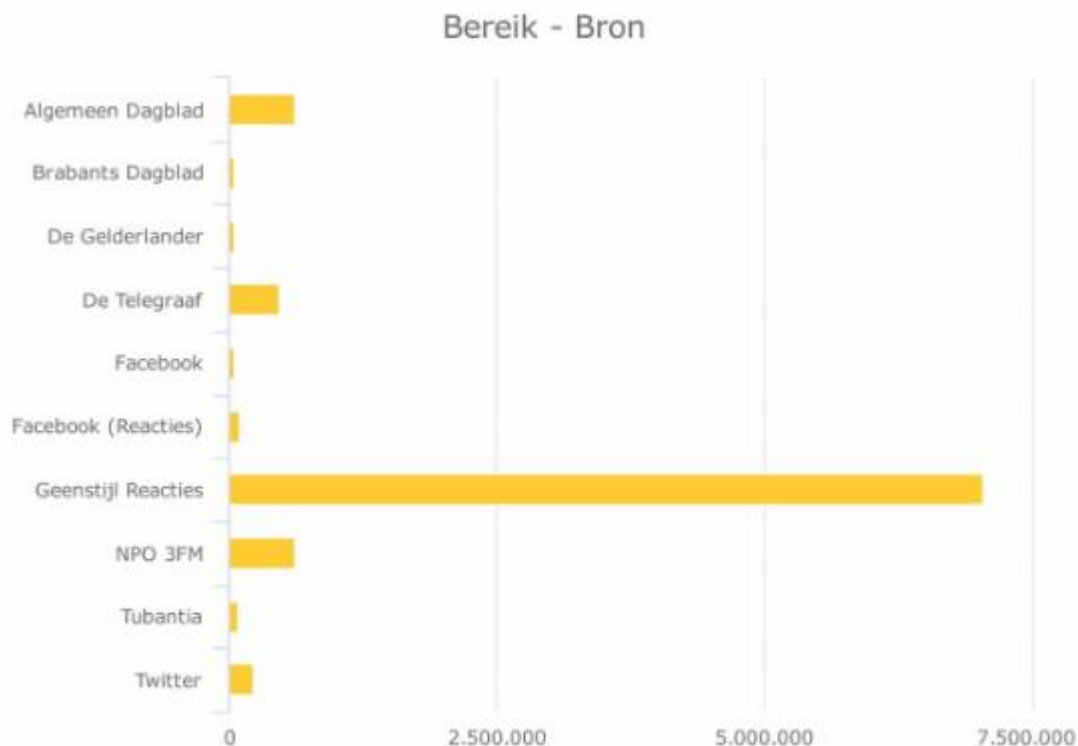
Project 'Mothers on the Move' kreeg op nasf.nl met 1.222 stemmen de meeste stemmen van het publiek en wint daarmee de publieksprijs 2018 van 1.000 euro. Er is meer dan 6267 keer gestemd. Project 'Teleradiologie- grensoverschrijdende zorg' heeft een aanmoedigingsprijs van 500 euro gewonnen. Project '3D printing in Sierra Leone' heeft ook een aanmoedigingsprijs van 500 euro gewonnen.

4.7 Het Grotere Verband

Het NASF lanceert met 'Het Grotere Verband' een nieuwe en moderne vorm van donateurschap. Met bekende en handige medische winkelproducten, worden kleinschalige gezondheidsinitiatieven in Afrika gefinancierd. Het eerste product van NASF's donateurmerk 'Het Grotere Verband' is een HeltiQ pleisterset in zes verschillende huidskleuren. Ze zijn sinds 1 mei 2018 verkrijgbaar bij Etos, Trekpleister en DA drogisten en bij alle grote online drogisterijen voor de adviesprijs van €3,99 per pakje van 24 pleisters. Van iedere verkochte pleisterset gaat er minimaal € 1,- naar Afrika.

Op 1 mei 2018 ging de PR campagne voor 'Het Grotere Verband' van start. We hebben een publiek bereikt van 9,6 miljoen mensen. Het artikel in het AD en in diverse regionale kranten, heeft voor het grootste deel van het bereik.

Hoewel de campagne van 'Het Grotere Verband' qua PR succesvol is gebleken, met artikelen in AD, Telegraaf en items op Radio 3, Radio 1 en andere zenders, bleven de verkopen van de pleisters in de loop van het jaar achter bij de verwachtingen.

4.8 CRM

In 2018 nam NASF het initiatief tot het installeren van een nieuw CRM systeem. Dit is nodig om, in het licht van de snelle groei in het aantal contactpersonen, goed en gericht de achterban te blijven benaderen en professionele communicatie uitingen te verzorgen. Bovendien is een nieuw CRM beter uit (AVG) veiligheidsoverwegingen. Mei 2018 werd begonnen met ontwerp en realisatie van het nieuwe CRM. Deloitte bleek de beste offerte te bieden en inzet van vrijwillige mensen. Gekozen werd voor Salesforce. Salesforce vervult drie functies voor het NASF: relatiemanagement, donatie administratie en projectadministratie. De bouw en implementatie van het nieuwe database systeem bleek omvangrijker dan aanvankelijk ingeschat door Deloitte. Dit zorgt er onder andere voor, dat minder cijfers beschikbaar zijn voor de rapportage over 2018. Volledige ingebruikname van het CRM systeem verwachten we in de loop van 2019.

5. Organisatie

Het NASF bestaat sinds 1976 door een samenvoeging van enkele Nederlandse stichtingen, die zich richtten op het ondersteunen van het werk van Albert Schweitzer. Het NASF is een fondsenwervende stichting, ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel te Amsterdam onder nummer 41244008. Het NASF beschikt over de ANBI status en is daarmee aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling. Schenkingen zijn hierdoor fiscaal aftrekbaar, onder bepaalde voorwaarden. Het NASF is verder in het bezit van het CBF-Erkenning Certificaat voor kleine goede doelen.

Bestuur

Het NASF wordt bestuurd door een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur. Benoeming geschiedt voor een periode van drie jaar. Ieder bestuurslid treedt drie jaar na infunctietreding af en kan maximaal tweemaal worden herbenoemd. Het algemeen bestuur (AB) bestond in 2018 uit zeven leden. Het AB vergadert minimaal vier maal per jaar in aanwezigheid van de medewerkers. De voorzitter, penningmeester en secretaris vormen in de praktijk het dagelijks bestuur (DB). Het bestuur als zodanig is zowel uitvoerend als toezichthoudend.

Artsen vertegenwoordigd in het bestuur beschikken over de benodigde medische kennis om de projectaanvragen op het gebied van de gezondheidszorg adequaat te kunnen beoordelen. Verder is in het bestuur deskundigheid vertegenwoordigd op het gebied van organisatiekunde, marketing, financiële - en juridische zaken. Het bestuur laat zich adviseren door een – deels externe – beleggingscommissie.

De samenstelling van het bestuur in 2018 was als volgt:

- Drs. U.F. (Frans) Hiddema, arts, gepensioneerd bestuursvoorzitter Oogziekenhuis Rotterdam (voorzitter)
- Mr. S.J. (Steven) Sterk, advocaat (secretaris)
- Drs. P.N. (Peter) Lincklaen Arriëns, bedrijfseconoom (penningmeester), lid beleggingscommissie
- Drs. R.J. (Rob) Drukker, bedrijfskundige, aandachtsgebied fondsenwerving en strategie, lid beleggingscommissie
- Drs. L.F. (Liesbeth) Mieras, arts infectieziektebestrijding
- Dr. P.P.A.M. (Pieter) van Thiel, internist-infectioloog
- Drs. M.J. (Merit) Boersma, communicatiedeskundige

Kantoor en personeel

Het kantoor van het NASF is gehuisvest in het Landelijk Dienstencentrum (LDC) van de Protestantse Kerken in Nederland (PKN) te Utrecht. Het NASF heeft drie medewerkers parttime in dienst, zij vormen het 'permanente' team. De bureaumanager (Solveigh Balogh, 24 uur p.w.) is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de organisatie, beleid, fondsenwerving en communicatie. De medewerker projectsteun richt zich op de selectie en monitoring van de projecten (Petra van Dam, 16 uur p.w.). Petra van Dam volgde begin 2018 Sandra van der Berg op als medewerker projectsteun. Het secretariaat (Petra Weij, 16 uur p.w.) ondersteunt beide collega's in de rol van medewerker organisatie & communicatie. Naast de vaste medewerkers ondersteunen verschillende vrijwilligers en een tijdelijke kracht (José Reinders, tijdelijk 10 uur per week) het werk van het NASF.

Vrijwilligers

Meerdere vrijwilligers ondersteunen het werk van het NASF. Het NASF is Breg van Dam, José Reinders, Geerte Verduijn, Marjolein Karsmaker, Merel Driessen, Annelies de Koning, Vera van Rijn, Marco van den Doel, Frits van der Hoeven en alle anderen bijzonder dankbaar voor hun inzet voor onze stichting..

In 2018 hielpen vrijwilligers het werk van het NASF onder andere op het gebied van:

- sociale media & website
- beheer van het archief
- lezingen en voordrachten
- onderhoud en optimalisatie CRM systeem
- schrijven van de theoretische kaders/whitepapers

Comité van Aanbeveling

Het Comité van Aanbeveling (CvA) is een paar keer in actie gekomen voor het NASF, met name op gebied van fondsenwerving en lezingen. In 2018 is het CvA als volgt samengesteld:

- Dhr. P.F.C. van der Hoeven, arts (voorzitter)
- Dhr. H. Bouma
- Prof. Dr. W.B. Drees
- Dr. J.C. Terlouw
- Drs. R.K. van Warven

Financiële administratie

De financiële administratie is uitbesteed aan een derde partij (Motivation Office Support, MOS).

De corporate governance is geborgd, door bijvoorbeeld heldere functiescheiding, eenduidige vastlegging en periodieke rapportage staat van baten en lasten en balans. Daarnaast zijn de projectverplichtingen en - betalingen inzichtelijk. De algehele verantwoording door het bestuur is hiermee gewaarborgd. Het NASF leeft de corporate governance richtlijnen op deze wijze voldoende na.

INTL FCStone verzorgt de uitbetaling van het projectgeld in Afrika. Naast een veilige manier van betalen zorgen zij dat het toegezegde bedrag aan onze Afrikaanse samenwerkingspartner exact wordt voldaan, zonder bankkosten en valuta wisselingen.

“Association Internationale de l’oeuvre du Schweitzer Lambaréné”(AISL)

De Albert Schweitzer organisaties in verschillende landen van Europa zijn verenigd in de “Association Internationale de l’oeuvre du Schweitzer Lambaréné”(AISL). In het Noord-Franse Günsbach, in het “Maison Schweitzer”, bevindt zich het centrale Albert Schweitzer archief. Ook fungeert een deel van het huis als een museum. De “Presbytère”, het huis waar Schweitzer opgroeide, wordt nu als hotel en conferentiecentrum gebruikt. Ons lidmaatschap van AISL staat vooral in het teken van onze doelstelling: instandhouding van het gedachtegoed van Albert Schweitzer.

Lidmaatschappen en netwerken

Sinds enige jaren is het NASF partner van OneWorld, het platform voor de ontwikkelingssamenwerkingsbranche. Sinds eind 2015 is het NASF officieel lid van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Via beide lidmaatschappen hoopt het NASF als kleine organisatie deel te kunnen zijn van een grotere overkoepelende brancheorganisatie en daarmee voordeel te doen met de aanwezige expertise en kennis.

Herzien van de statuten

Het nieuwe bestuurslid Steven Sterk voerde na zijn aanstelling een check uit op de statuten van het NASF. Hieruit kwam een voorstel tot aanpassing. Advocatenkantoor Van Doorne bracht de statuten van het NASF in lijn met die van andere goede doelen organisaties. Op 5 juli 2018 stelde het bestuur de herziene statuten vast.

AVG

Op 25 mei werd de wet 'Algemene Verordening Gegevensbescherming' van kracht. Het waarborgen van de privacy en veiligheid van de gegevens van alle betrokkenen bij het NASF hadden al jaren een hoge prioriteit bij het Bestuur. De relevante mensen binnen de organisatie zijn op de hoogte van de nieuwe privacyregels. Er is een bestuurslid aangesteld als Privacy Officer. Samen met de bureaumanager is bestuurslid Rob Drukker verantwoordelijk voor het goed implementeren en handhaven van de nieuwe privacy regels.

Naar aanleiding van de AVG wetgeving zijn de systemen en werkwijzen van het NASF nogmaals tegen het licht gehouden wat resulteerde in meerdere aanpassingen. Het NASF bureau werkt volledig in de beschermde omgeving van de cloud, beheerd en onderhouden door PKN. Er is een nieuw CMS (Wordpress) in gebruik genomen voor de website en contracten met onze Afrikaanse partners zijn aangescherpt. Tevens is het NASF gestart met de implementatie van een nieuw CRM systeem (Salesforce), geheel in lijn met AVG regelgeving. Het NASF heeft een stappenplan opgesteld en prioriteiten aangegeven, waarmee de bescherming van alle betrokkenen bij het NASF zo goed mogelijk gewaarborgd is en blijft. Achter de schermen is gewerkt aan het optimaal inrichten van administratie, opslag (gegevensbeleid, verwerkersregister), processen, procedures, website, contracten en afspraken met derde partijen m.b.t. veiligheid en bescherming. We zijn er nog niet, maar we werken hier continu aan verder.

5.1. Risicomanagement

Het risicomanagement van het NASF heeft betrekking op zes gebieden. Hieronder staan deze gebieden omschreven.

1. Financiële- en reputatierisico's in relatie tot de besteding van de projectmiddelen.

De gevolgen van risico's op dit gebied kunnen groot zijn. Vorig jaar heeft het bestuur aanvullende maatregelen genomen om de kans op deze risico's nog verder te beperken. Zo is het protocol projectbetalingen opgesteld, waarin alle controlestappen staan opgenomen alvorens tot uitbetaling van een project wordt overgegaan.

De uitbetaling van projectgelden gaat via INTL FCStone, die uitgebreidere controles uitvoert dan de reguliere internationale banken. Het risico wordt daarmee beoordeeld als klein.

2. Risico's in relatie tot het financieel beheer en de administratie van de middelen van NASF.

De gevolgen van risico's op dit gebied zijn beperkt omdat deze activiteiten zijn uitbesteed aan een extern bureau (MOS). Hierdoor is de corporate governance incl. o.a. functiescheiding adequaat geborgd, wat in een kleine organisatie als NASF anders moeilijker te realiseren zou zijn. De kans dat de risico's zich voordoen wordt beoordeeld als klein.

3. Risico's in relatie tot IT

De gevolgen van risico's op dit gebied kunnen groot zijn. Bij de huur van onze accommodatie maakt NASF gebruik van de kantoorautomatisering van PKN (incl. ondersteuning). De impact van de risico's als deze zich voordoen wordt daarom als klein beoordeeld.

4. Risico's in relatie tot het beleggingsbeleid.

De gevolgen van risico's op dit gebied kunnen groot zijn. Het NASF maakt al jaren gebruik van een Beleggingsadvies Commissie waar naast twee bestuursleden, twee onafhankelijke beleggingsspecialisten zitting hebben. Het mandaat van deze commissie wordt via het door het Bestuur goedgekeurde beleggingsstatuut geborgd. De strategie en beleggingen worden

doorgesproken met onze huisbankier en in bestuursvergaderingen wordt over de voortgang gerapporteerd. De kans dat de risico's zich voordoen wordt daarom beoordeeld als klein.

5. Risico's in relatie tot de doelstellingen voor fondsenwerving.

De gevolgen van risico's op dit gebied zijn beperkt. Door binnen de bestuursvergaderingen duidelijke haalbare afspraken te maken bij de begroting en adequate monitoring gedurende het jaar, beoordelen wij de kans dat de risico's zich voordoen als klein.

6. Risico's in relatie tot overbesteding van de beschikbare budgetten.

De gevolgen van risico's op dit gebied zijn beperkt. Voortgang van alle activiteiten wordt elk kwartaal besproken in de bestuursvergadering met de staf. Als kosten tegenvallen en/of opbrengsten achter gaan lopen, wordt er gedurende het jaar tijdig bijgestuurd. De kans dat de risico's zich voordoen wordt daarom beoordeeld als klein.

Samengevat, heeft het bestuur het geactualiseerde risicobeleid beoordeeld en vastgesteld dat er voor de onderkende risico's voldoende afzwakkende maatregelen genomen zijn.

6. Financieel verslag

Voor een gedetailleerde financiële verslaglegging over 2018 wordt verwezen naar de **Jaarrekening**.

Meerjarenoverzicht NASF

(Euro)	2018	2017	2016	Gemiddeld
Baten:				
- Baten van particulieren	€ 43.766	€ 28.234	€ 163.259	€ 78.420
- Baten van bedrijven	€ 486	€ 5	€ 500	€ 330
- Baten van loterijorganisaties	€ -	€ -	€ -	€ -
- Baten van subsidies van overheden	€ -	€ -	€ -	€ -
- Baten van verbonden (internationale) organisaties	€ -	€ -	€ -	€ -
- Baten van andere organisaties zonder winststreven	€ 45.363	€ 27.665	€ 25.758	€ 32.929
Som van de geworven baten	€ 89.615	€ 55.904	€ 189.517	€ 111.679
% wervingskosten / som van de geworven baten:	27,4%	37,1%	10,8%	19,6%
- Baten uit verkoop geleverde diensten en producten	€ -	€ -	€ -	€ -
- Overige baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Som van de baten	€ 89.615	€ 55.904	€ 189.517	€ 111.679
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
- Doelstelling bewustmaking	€ 51.621	€ 47.547	€ 40.523	€ 46.564
- Doelstelling ondersteuning	€ 225.851	€ 206.138	€ 199.368	€ 210.452
	€ 277.472	€ 253.685	€ 239.891	€ 257.016
Wervingskosten	€ 24.528	€ 20.749	€ 20.463	€ 21.913
Kosten beheer en administratie	€ 55.783	€ 44.406	€ 36.009	€ 45.399
Som van de lasten	€ 357.783	€ 318.840	€ 296.363	€ 324.329
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -268.169	€ -262.935	€ -106.846	€ -212.650
Saldo financiële baten en lasten	€ -119.204	€ 134.527	€ 58.249	€ 24.524
saldo van baten en lasten	€ -387.373	€ -128.408	€ -48.597	€ -188.126

Toelichting op negatief resultaat in 2018

De in 2016 aangekondigde nieuwe wervingsactiviteiten zijn ook in 2018 voortgezet. De baten van particulieren (vooral donaties) zijn hierdoor t.o.v. 2017 toegenomen tot € 44.000. Ook de baten van andere organisaties zonder winststreven (denk aan het salarisdonatie programma bij het Albert Schweitzer ziekenhuis in Dordrecht) is gestegen.

De lasten zijn vooral gestegen door communicatie ondersteuning van de pleister campagne 'Het Grotere Verband'. Het saldo voor financiële baten en lasten laat gezien bovenstaande toelichting slechts een lichte stijging zien van € 5.000. Maar door de slechte beursbewegingen in de laatste maanden van 2018 is het beleggingsresultaat in 2018 uitgekomen op een verlies van € 119.000. Ondanks dit koersverlies is het beleggingsresultaat over de laatste 10 jaar nog steeds aanzienlijk positief. Dit verlies wordt gefinancierd uit de reserves.

Bijlage 1: Overzicht (neven)functies NASF bestuur

Drs. U.F. (Frans) Hiddema

- Gepensioneerd bestuursvoorzitter, Oogziekenhuis Rotterdam
- Lid Raad van Advies van zorgpower, VNO NCW Zuid West Nederland.
- Bestuurslid, Antonius Deusing - alumnivereniging medische faculteit RU Groningen.
- Senior expert PUM

Dr. S.J. (Steven) Sterk

- Advocaat, Van Doorne N.V.
- Bestuurder Stichting DAIDA (Secretaris)

Drs. P.N. (Peter) Lincklaen Arriëns

- Ondernemers coach via Stichting de Consularis
- Business coach, Space Business Incubation Centre Noordwijk
- Tijdelijk bestuurder Ondernemingskamer

Drs. M. (Merit) Boersma

- Hoofd communicatie en public affairs, Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen

Drs. R.J. (Rob) Drukker

- Ondernemerscoach via, Stichting de Consularis
- Voorzitter Stichting de Consularis
- Ambassadeur van het Statenjacht 'De Utrecht'
- Lid Raad van Advies Falckstaete
- Lid Raad van Advies Efficiator
- Lid Centrale Cliëntenraad Verwanten van Amerpoort

Drs. L.F. (Liesbeth) Mieras

- Technical consultant, Nederlandse Leprastichting

Dr. P.P.A.M. (Pieter) van Thiel

- Consulente, Centrum voor Tropische Geneeskunde en Reizigersgeneeskunde, Afdeling Infectieziekten, Divisie Inwendige Geneeskunde, Amsterdam UMC, locatie AMC
- Mentor masterstudenten geneeskunde, Amsterdam UMC, locatie AMC
- Internist, Executive Health Management (EHM)
- Eindverantwoordelijk arts "www.vaccinatiecentrum.nl"
- Docent, diverse "postgraduate courses" (o.a. AMC, NSPOH, KIT)
- Gastconsulent en -docent, Department of Medicine, College of Medicine, Univ. of Malawi, Blantyre, Malawi
- Voorzitter, Kwaliteitsconcilium LCR (Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing)
- Secretaris, Concilium Internationale Gezondheidszorg en Tropengeneeskunde (CIGT), NVTG
- Lid adviescommissie NTC (Ned. Tropencursus) , KIT
- Bestuurslid, VIZ (Ver voor Infectieziekten)
- Voorzitter Werkgroep Tropische Geneeskunde, NVTG

Deel II

Jaarrekening 2018

ALGEMENE TOELICHTING

Algemene toelichting op het financieel verslag en de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

Algemene toelichting

De balans en het overzicht van baten en lasten van de stichting Nederlands Albert Schweitzer Fonds is qua indeling opgesteld in overeenstemming met de "Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Organisaties" van de Raad voor de Jaarverslaggeving, richtlijn 650. Op de afzonderlijke balansposten en op die van de baten en lasten is –waar nuttig- een toelichting vermeld.

Waarderingsgrondslagen

BELEGGINGEN

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde. De hieruit resulterende koerswinsten en – verliezen worden ten gunste resp. ten laste gebracht van het resultaat.

VOORZIENINGEN

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de Staat van Baten en Lasten verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

OVERIGE ACTIVA EN PASSIVA

Vorderingen, schulden e.a. worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

LEGATEN/NALATENSCHAPPEN

Legaten en nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Balans per 31 december 2018

	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA		
Financiële vaste activa (effecten)	€ 1.593.605	€ 2.034.102
Totaal vaste activa	€ 1.593.605	€ 2.034.102
Vorderingen en overlopende activa	€ 5.991	€ 3.038
Liquide middelen	€ 457.201	€ 431.848
Totaal vlottende activa	€ 463.192	€ 434.886
TOTAAL ACTIVA	€ 2.056.797	€ 2.468.988
PASSIVA		
Reserves en fondsen (na verwerking resultaatbestemming)		
- reserves		
- Continuïteitsreserve	€ 132.000	€ 132.000
- Overige reserves	€ 1.879.636	€ 2.267.009
- fondsen		
- bestemmingsfonds(en)	€ -	€ -
Totaal reserves en fondsen	€ 2.011.636	€ 2.399.009
Kortlopende schulden		
- Crediteuren	€ 5.497	€ 9.006
- Overige schulden	€ 39.664	€ 60.973
Totaal kortlopende schulden	€ 45.161	€ 69.979
TOTAAL PASSIVA	€ 2.056.797	€ 2.468.988

Staat van Baten en Lasten 2018

	werkelijk 2018	begroot 2018	werkelijk 2017
Baten:			
- Baten van particulieren	€ 43.766	€ 80.000	€ 28.234
- Baten van bedrijven	€ 486	€ -	€ 5
- Baten van loterijorganisaties	€ -	€ -	€ -
- Baten van subsidies van overheden	€ -	€ -	€ -
- Baten van verbonden (internationale) organisaties	€ -	€ -	€ -
- Baten van andere organisaties zonder winststreven	€ 45.363	€ 43.000	€ 27.665
Som van de geworven baten	€ 89.615	€ 123.000	€ 55.904
- Baten uit verkoop geleverde diensten en producten	€ -	€ -	€ -
- Overige baten	€ -	€ -	€ -
Som van de baten	€ 89.615	€ 123.000	€ 55.904
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
- Doelstelling bewustmaking	€ 51.621	€ 78.200	€ 47.547
- Doelstelling ondersteuning	€ 225.851	€ 195.000	€ 206.138
	€ 277.472	€ 273.200	€ 253.685
Wervingskosten	€ 24.528	€ 57.500	€ 20.749
Kosten beheer en administratie	€ 55.783	€ 31.500	€ 44.406
Som van de lasten	€ 357.783	€ 362.200	€ 318.839
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -268.169	€ -239.200	€ -262.935
Saldo financiële baten en lasten	€ -119.204	€ 85.000	€ 134.527
saldo van baten en lasten	€ -387.373	€ -154.200	€ -128.408
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- Continuïteitsreserve			
- bestemmingsreserves			
- herwaarderingsreserves			
- overige reserves	€ -387.373	€ -154.200	€ -128.408
- bestemmingsfonds			
	€ -387.373	€ -154.200	€ -128.408

Staat van herkomst en besteding van middelen

In de begroting werd ingezet op een verlaging van deze kosten. Deze verlaging kon in de praktijk niet gerealiseerd worden.

(Euro)	2018	2017
Saldo baten en lasten	-387.373	-128.408
Ontvangen gelden direct verantwoord in eigen vermogen	0	0
Non-cash mutaties		
Afschrijvingen	0	0
Mutatie vorderingen	-2.953	-94
Mutatie schulden	-24.818	3.089
	-27.771	2.995
<i>Saldo ongerealiseerd koersresultaat</i>	122.320	-115.247
<i>Saldo gerealiseerd koersresultaat</i>	4.258	-11.989
<i>Saldo aan- en verkopen beleggingen</i>	313.919	94.392
	440.497	-32.844
Kasstroom uit operationele activiteiten	25.353	-158.257
 Aansluiting mutatie liquide middelen		
Liquiditeiten 31-12	457.201	431.848
Liquiditeiten 01-01	431.849	590.105
Mutatie liquide middelen	25.353	-158.257

Verdeling totale lasten naar bestemming

Bestemming	Besteed aan doelstellingen		Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Totaal 2018	Begroot 2018	Totaal 2017
Lasten	A Bewust-making	B Onder-steuning					
Verstrekte (project)subsidies en (project) bijdragen	€ 7.500	€ 151.572			€ 159.072	€ 164.500	€ 167.555
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties					€ -	€ -	€ -
Aankopen en verwervingen					€ -	€ 500	€ -
Uitbesteed werk					€ -	€ 28.600	€ -
Communicatiekosten	€ 11.131	€ 16.041			€ 27.173	€ 50.100	€ 13.799
Personeelskosten	€ 29.930	€ 39.906	€ 14.965	€ 14.965	€ 99.765	€ 78.500	€ 87.946
Huisvestingskosten	€ 3.060	€ 4.080	€ 1.530	€ 1.530	€ 10.199	€ 10.000	€ 11.800
Kantoor- en algemene kosten		€ 14.252	€ 8.034	€ 39.020	€ 61.305	€ 29.000	€ 36.949
Rente				€ 269	€ 269	€ 1.000	€ 791
Totaal	€ 51.621	€ 225.851	€ 24.528	€ 55.783	€ 357.783	€ 362.200	€ 318.840
Verdeling personeel en huisvesting:	30%	40%	15%	15%	100%		

De totale personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Personeelskosten

(Euro)	2018	2017
Bruto salaris	60.642	57.098
Sociale lasten	12.175	10.712
Vakantiegeld en verlofuren	7.832	4.948
Eindejaars uitkering	5.441	5.114
ZVW	364	357
Pensioenpremie	5.880	5.606
Reiskostenvergoedingen	4.530	1.592
Verzekeringen	2.664	1.625
Overige personeelskosten	237	894
	99.765	87.946
	Totaal 2018	Totaal 2017
Gemiddeld aantal personeelsleden	3,58 (1,6 fte)	3,24 (1,3 fte)
Totale bezoldiging bestuursleden en toezichthouders	nihil	nihil

Toelichting jaarrekening 2018

A. Toelichting op de balans

1. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit een beleggingsportefeuille, die duurzaam dienstbaar is aan de activiteiten van het NASF. De beleggingen worden sinds 2001 gewaardeerd tegen de marktwaarde. Verschillen tussen deze waarde op 31 december van het boekjaar en de aankoopwaarde ten tijde van de verwerving worden ten bate of ten laste van het resultaat gebracht.

In 2005 heeft het bestuur een lange termijn doel allocatie over de verschillende beleggingscategorieën ('asset-mix') vastgesteld. De feitelijke verdeling kan binnen bepaalde bandbreedtes hieromheen fluctueren. Bij de vaststelling van de gewenste lange termijn asset-mix is gezocht naar een balans tussen enerzijds de wens om een zo hoog mogelijk rendement te maken (de bron voor jaarlijkse projectsteun), en anderzijds de wens om de risico's van het beleggingsbeleid te beperken (en zodoende de continuïteit van het fonds te waarborgen).

Ultimo 2018 was 87% (2017: 73%) van de aandelenportefeuille volgens zogenaamde 'duurzame criteria' belegd. Daarmee is het streven ruimschoots gerealiseerd om dit percentage minimaal 33% te laten zijn. Daarnaast is sinds 2015 een gedeelte van de liquide middelen bij een 'duurzame' instelling ondergebracht (ASN bank). In totaal voldoet 55% (2017: 48%) van de hele beleggingsportefeuille aan 'duurzame criteria'.

Sinds 2013 is een beleggingscommissie ingesteld met twee vrijwillige professionals en twee bestuursleden (waaronder de penningmeester). De portefeuille wordt doorgenomen en zo nodig aangepast. Beleggingstransacties worden in opdracht van de penningmeester uitgevoerd. In elke bestuursvergadering wordt verslag gedaan van de ontwikkeling in het vermogen, de feitelijke asset-mix en de uitgevoerde transacties.

De asset-mix eind 2018 zag er als volgt uit:

(Euro)	Marktwaaarde 2018	Asset-mix 2018	Asset-mix Target	Asset Mix Bandbreedte
Aandelen en aandelenfondsen	887.745	46,94%	45%	30%-55%
Obligaties en obligatiefondsen	705.860	37,32%	40%	30%-50%
Totale financiële vaste activa	1.593.605	84,26%	85%	
Liquiditeiten	297.672	15,74%	15%	10%-30%
Totale waarde	1.891.277	100,00%	100,00%	

Op basis van de vastgestelde asset-mix en historische rendementen mag op langere termijn een gemiddeld rendement van circa 5 % worden verwacht. Het bestuur heeft besloten dit percentage als uitgangspunt te nemen voor de vaststelling van het bedrag dat jaarlijks beschikbaar is voor besteding aan de doelstellingen. Als het feitelijk rendement in enig jaar hoger uitvalt dan 5 % (zoals van 2012 t/m 2015 en 2017), dan wordt dit aan de reserves toegevoegd als buffer voor de jaren dat het rendement lager uitvalt. In jaren waarin het feitelijk rendement lager uitvalt dan 5 % (zoals in 2011 en 2016) wordt aan de beleggingsportefeuille onttrokken. Op deze wijze wordt een zekere continuïteit bewerkstelligd in het jaarlijkse budget voor projectsteun.

Gegeven de lage rentestanden zijn de rendementsverwachtingen voor obligaties laag. Hoewel de spaarrentes ook laag zijn, levert sparen op dit moment een vergelijkbaar direct rendement, met minder risico op waardeverlies.

2. Vorderingen

Het bedrag van de vorderingen en vooruitbetaalde kosten bestaat uit:

(Euro)	2018	2017
Overige vorderingen	350	0
Voorschotten	0	750
Waarborgsom postbus	70	70
Nog te ontvangen donaties	5.019	1.100
Overige verzekeringen	551	1.118
	5.991	3.038

3. Liquide middelen

De aanwezige geldmiddelen werden als volgt aangehouden:

(Euro)	2018	2017
Kasboek	95	95
ING RC	6.369	5.063
ING spaarrekening	20.163	20.163
ABN Amro RC	28.434	14.707
ABN Amro spaarrekening	131.000	91.138
van Lanschot RC	82	-65
Van Lanschot effectenrekening	118.159	98.797
Van Lanschot premiesparen	15.237	15.336
ASN spaarrekening	84.152	83.385
Robeco direct spaarrekening	53.511	103.227
	457.201	431.848

4. Reserves en fondsen

De Reserves en Fondsen zijn op grond van de mate van besteedbaarheid uitgesplitst in een aantal bestanddelen. Het verloop kan als volgt worden weergegeven:

(Euro)	2018	2017
Reserve als bron van inkomsten per 1 januari	2.267.009	2.395.417
Resultaatbestemming	-387.373	-128.408
Reserve als bron van inkomsten per 31 december	1.879.636	2.267.009

De **continuïteitsreserve** is vrij beschikbaar voor besteding aan de doelstellingen. Deze reserve is in lijn met voorgaande jaren vastgesteld op basis van de salarispost ad. € 108.000 en 2 jaar huur ad. € 24.000. Hiermee blijft het NASF binnen de door Goede Doelen Nederland gestelde norm van maximaal 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie (€ 134.000).

(Euro)	2018	2017
Continuïteitsreserve per 1 januari	132.000	132.000
Resultaatbestemming	-	-
Continuïteitsreserve per 31 december	132.000	132.000

5. Schulden

(Euro)	2018	2017
Toegezegde projectsteun	11.707	32.574
Vakantiegeld en vakantiedagen	5.964	3.017
Loonheffing en premies	3.481	4.296
Crediteuren	5.497	9.006
Nog te betalen afdracht AISL	7.500	15.000
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	3.217	2.500
Nog te betalen kosten effectenbeheer	2.195	3.088
Overige schulden	5.600	497
	45.161	69.979

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het NASF huurt kantoorruimte in het Landelijk Dienstencentrum van de Protestantse Kerken in Nederland. Het huidige huurcontract loopt tot en met december 2019. De jaarlijkse huurlasten bedragen circa € 10.000 per jaar.

B. Toelichting op de staat van baten en lasten

6. Som van geworven baten exclusief nalatenschappen en schenkingen

Het betreft het totaal van donaties, giften, opbrengsten van mailingacties en van tijdens kerkdiensten of bij andere gelegenheden gehouden collecten. De bedragen worden geboekt in het jaar waarin zij worden ontvangen.

De op deze wijze ontvangen gelden bedroegen € 69.010 (2017: € 52.504). Deze stijging werd aangevuld met een bedrag aan nalatenschappen/legaten (zie paragraaf 10).

Aantal giften en donaties 2018

(Euro's)	< 25	25 < 50	50 < 100	100 < 10.000	> 10.000	Totaal
Aantal	243	185	129	96	0	653
Totaal	2.885	5.169	7.294	53.662	0	69.010
Gemiddeld						106
					Geoormerkte giften	29.796
					Niet geoormerkte giften	39.214

In 2017 werden 596 individuele giften en donaties gedaan (dus niet per persoon: een persoon kan meerdere donaties doen). Gemiddeld werd er ruim € 88 euro gestort.

7. Som van geworven baten ontvangen middels nalatenschappen en schenkingen

(Euro)	Totaal ontvangen 2018
Nalatenschappen/legaten	20.605
Schenkingen	0
	<u>20.605</u>

8. Financiële baten en lasten

Het NASF houdt haar middelen voor een groot deel aan in de vorm van beleggingen. Het resultaat op deze beleggingen vertoont de laatste jaren een positief beeld. In 2018 brachten de beleggingen echter fors minder op dan in eerdere jaren, conform de beursontwikkelingen.

(Euro)	2018	2017
Rente obligaties	1	0
Rente bankrekeningen en deposito's	932	341
Dividend	17.237	18.887
Totaal directe beleggingsopbrengsten (A)	<u>18.170</u>	<u>19.228</u>
Gerealiseerd koersresultaat	-4.258	11.989
Niet gerealiseerd koersresultaat	-122.320	115.247
Totaal koersresultaat (B)	<u>-126.578</u>	<u>127.236</u>
Af: beleggingskosten	-10.796	-11.936
Baten uit beleggingen	<u>-119.204</u>	<u>134.527</u>

9. Kosten doelstelling 'bewustmaking'

De directe kosten die samenhangen met de doelstelling 'bewustmaking' zijn in 2018 licht gestegen ten opzichte van 2017. De kosten van eigen activiteiten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(Euro)	2018	2017
Nieuwsbrief NASF (hard copy)	11.131	10.123
Overige kosten t.b.v. bewustmaking	0	0
	<u>11.131</u>	<u>10.123</u>

10. Kosten doelstelling ondersteuning

Voor een toelichting op de ondersteunde projecten wordt verwezen naar de verantwoording aan het begin van dit verslag. Bij alle financiële ondersteuning wordt een ontvangstbevestiging gevraagd van het gestorte bedrag en een verslag van de activiteiten. Via de Albert Schweitzer Nieuwsbrief worden donateurs over deze activiteiten geïnformeerd.

In 2018 werden 28 nieuwe projecten gesteund voor een totaalbedrag van €151.572. Deze besteding is in lijn met de verwachting. Begroot was een bedrag van € 150.000.

De kosten doelstelling projectsteun bedroegen in 2018 € 225.851 (2017: € 206.138). Naast 40% van de personeels- en huisvestingskosten betreft het hier ook bankkosten en lokale reiskosten die gemaakt worden voor het vooral vooraf bezoeken van projecten door vrijwilligers.

11. Beheer en administratie

De kosten voor Beheer en Administratie kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(Euro)	2018	2017
Kantoor en secretariaatskosten	21.220	13.221
Reiskosten bestuur en kosten vergaderingen	987	522
Kosten loonadministratie en accountant	6.746	5.266
Kosten financiële administratie	8.950	8.442
Overige kosten	1.385	1.994
Doorbelasting van personeels- en huisvestingskosten	16.495	14.961
	55.783	44.406

Toelichting

De stijging in kantoor en secretariaatskosten over 2018 wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere website kosten.

C. Verschillen analyse begroting 2018 versus realisatie

Het verschil tussen begroting 2018 en werkelijk behaalde resultaten ziet er als volgt uit:

(Euro)	2018
Inkomsten (verschil met begroting)	
- Baten van particulieren	-36.234
- Baten van bedrijven	486
- Baten van loterijorganisaties	0
- Baten van subsidies van overheden	0
- Baten van verbonden (internationale) organisaties	0
- Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.363
- Baten uit verkoop geleverde diensten en producten	0
- Overige baten	0
Verschil in begrote en gerealiseerde baten	-33.385
Kosten (verschil met begroting)	
- Besteed aan doelstellingen	4.272
- Wervingskosten	-32.972
- Kosten beheer en administratie	24.283
Verschil in begrote en gerealiseerde kosten	4.417
Verschil in begrote en gerealiseerde financiële baten en lasten	-204.204
Resultaat lager dan begroot	-233.173

Baten

De in 2018 ontvangen giften en donaties bedroegen minder dan aanvankelijk begroot. De ingezette plannen voor o.a. verjonging van het donateursbestand vergt meer tijd. De eerste resultaten zijn wel bemoedigend.

Baten van particulieren

In totaal zijn in 2018 2 nalatenschappen ontvangen voor in totaal € 20.605.

Wervingskosten

Zoals bij de baten ook al is aangegeven vraagt de uitwerking van de plannen meer tijd. Hierdoor wordt een deel van de uitgaven pas in 2019 verwacht.

Kosten beheer en administratie

In de begroting werd ingezet op een verlaging van deze kosten. Deze verlaging kon in de praktijk niet gerealiseerd worden.

Saldo financiële baten & lasten

Zoals toegelicht in het verslag houdt de begroting rekening met een rendement van 3 % op het belegd vermogen. Aan het eind van 2018 was sprake van een fors negatief beursklimaat met als gevolg een aanzienlijk lager rendement dan aanvankelijk begroot als uitkomst.

Voorstel voor resultaatbestemming

Voorgesteld wordt om het saldo baten en lasten in 2018 als volgt te bestemmen:

(Euro)	2018	2017
Mutatie continuïteitsreserve		
Mutatie reserve als bron van inkomsten	-387.373	-128.408
Saldo baten en lasten	<u>-387.373</u>	<u>-128.408</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die een materiële invloed hebben op de jaarrekening.

Vaststelling jaarrekening

Deze jaarrekening is door het bestuur goedgekeurd en vastgesteld;

Drs. U.F. (Frans) Hiddema

Drs. S.J. (Steven) Sterk

Drs. P.N. (Peter) Lincklaen Arriëns

Drs. E. (Eric) Wortelboer

Drs. T. (Tjitske) Vreugdenhil

Drs. R.J. (Rob) Drukker

Dr. P.P.A.M. (Pieter) van Thiel

Begroting 2019

	Begroting 2019
Baten:	
- Baten van particulieren	€ 80.000
- Baten van bedrijven	€ 25.000
- Baten van loterijorganisaties	€ -
- Baten van subsidies van overheden	€ -
- Baten van verbonden (internationale) organisaties	€ -
- Baten van andere organisaties zonder winststreven	€ 40.000
Som van de geworven baten	€ 145.000
- Baten uit verkoop geleverde diensten en producten	€ -
- Overige baten	€ -
Som van de baten	€ 145.000
Lasten:	
Besteed aan doelstellingen	
- Doelstelling bewustmaking	€ 57.620
- Doelstelling ondersteuning	€ 221.660
	€ 279.280
Wervingskosten	€ 36.560
Kosten beheer en administratie	€ 53.560
Som van de lasten	€ 369.400
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -224.400
Saldo financiële baten en lasten	€ 46.250
saldo van baten en lasten	€ -178.150
Bestemming saldo van baten en lasten:	
Toevoeging/onttrekking aan:	
- Continuïteitsreserve	
- bestemmingsreserves	€ -178.150
- herwaarderingsreserves	
- overige reserves	
- bestemmingsfonds	
	€ -178.150

Toelichting op verwacht negatief resultaat in 2019

Het bestuur kiest er in 2019, net als in 2018, bewust voor om de sterke stijging van het vermogen over de laatste jaren (o.a. door goede beleggingsopbrengsten in de jaren voor 2018 en substantiële legaten eind 2014) in te zetten voor extra inkomsten genererende activiteiten. Hierdoor zal het vermogen naar verwachting dit jaar met ca. € 178.000 afnemen naar ruim € 1,8 miljoen.

1. BATEN PARTICULIEREN EN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTOOGMERK

De geplande wervingsactiviteiten zijn hierin opgenomen.

2. SALDO FINACIELE BATEN EN LASTEN

Conform het beleid wordt uitgegaan van een gemiddeld rendement van 3 % op de beleggingsportefeuille.

3. DOELSTELLING BEWUSTMAKING

In 2019 worden geen wijzigingen verwacht.

4. DOELSTELLING ONDERSTEUNING

Er wordt een gelijk niveau in goed te keuren projecten verwacht als gerealiseerd in 2018.

5. WERVINGSKOSTEN EN BEHEER & ADMINISTRATIE

Door een verhoogde inspanning aan fondsenwervende activiteiten zullen deze kosten licht stijgen.

Beleggingen per 31 december

(in €)

Fonds

	Aantal	Koers Beurswaarde		Koers Beurswaarde	
		31-12-2018	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2017
- Obligaties					

